

TILTAKSPAKKE TASKEKRABBE

NSL ved Jurgen Meinert, har i 2009 utført sekretariatsfunksjonen for det nasjonale Krabbeutvalget fram til 1. mai.

Krabbeutvalget bestod av:

- Jan Erik Strøm, Norges Råfisklag avd. MidtNorge
- Anton Fjeldvær, NSL
- Tor Løkeland, NSL
- Alf Albrigtsen, Fiskeridirektoratet
- Bjørn Morvik, Krabbefisker

Jurgen Meinert ved NSL var sekretær for krabbeutvalget frem til 1.5. 2009. Arbeidet for Krabbeutvalget bestod av, tilrettelegging og gjennomføring av den årlige Krabbekonferansen samt oppfølging av prosjektene som var initiert av utvalget og finansiert av Fiskeri- og Havbruksnæringens Forskningsfond. NSL har etter en nærmere vurdering av FoU-arbeidet for Krabbeutvalget, funnet at administreringen og organiseringen av FoU-prosjektene, bør delegeres til et annet fagmiljø enn NSL/NSS. Årsaken til dette er først og fremst måten prosjektene blir gjennomført på i regi av Krabbeutvalget. Hver krone finansiert fra FHF ønskes doblet ved hjelp av tilsagnsmidler fra andre finansieringskilder utenom FHF. Det betyr at den totale prosjektporteføljen for Tiltakspakke Taskekrabbe FHF er i størrelsesorden 3 millioner kroner pr. år. Dette forutsetter en relativt stor arbeidsinnsats for å skjønne oppgavene på en ryddig og tilfredsstillende måte for Krabbenæringen. Slik NSL/NSS's bemanningssituasjon er pr. dags dato, vil det ikke være tilstrekkelig ledig kapasitet til å utføre dette arbeidet. Næringspolitiske spørsmål vedrørende krabbe derimot, vil fortsatt bli satt på dagsorden av NSL.

FoU prosjekter taskekrabbe

Kristin Lauritzsen har vært ansvarlig for oppfølgingen av FoU-prosjektene i 2009. Den årlige ressurskartleggingen av taskekrabben ble gjennomført. Forsker Knut Sunnanå ved Havforskningsinstituttet (Tromsø) var faglig leder av arbeidet som ble presentert på Krabbekonferansen 2010. Markedssituasjonen for taskekrabbe i Europa ble analysert (Strukturanalyse av den europeiske krabbenæring), samt at ett prosjekt på teinefangstteknologi for krabbe og ett prosjekt på holdbarhet hos kokt krabbe, ble avsluttet i 2009.

Prosjektet "Strukturanalyse av den europeiske krabbenæringen" ble gjennomført av Inaq Management AS og finansiert av FHF, Norges Råfisklag og Eksportutvalget for fisk (EFF). Arbeidet viste at produkter av taskekrabbe, i likhet med annen sjømat, ble påvirket av finanskrisen siden høsten 2008. Konsument dreide mot dagligvarehandelen i stedet for Horeca markedet. Krabbeprodusenter rettet mot Horeca, ble derfor hardere rammet enn de mot dagligvarehandelen. Måten produktene er konservert på, fikk betydning for omløpshastigheten. Krabbeprodusenter med fersk levende krabbe, har hatt stabilt salg mens produsenter med frosne krabbeprodukter, opplevde å bli sittende med store lagre. Årsakene til dette er todelt;

1. Finanskrisen førte til inndragning av en rekke kredittforsikringer mhp kunder i Europa. Når likviditeten ellers var hardt presset, valgte mange kunder å kjøpe ferske produkter med rask omsetning, i stedet for å bygge opp lagre med frosne produkter med langsom omsetning.

2. Året 2007 var preget av rekordhøye krabbefangster i landene Irland, Storbritannia og Norge. Lagrene av frosne produkter økte både hos produsenter og grossister. Krabbe fra 2007 ble omsatt i 2008. Ved inngangen til 2009 var lagerbeholdningene til grossistene redusert, men mangelen på finansiering førte til små ordrer i første halvår av 2009. Lagerreduksjonen hos produsentene tok lengre tid enn normalt. Prosjektet resulterte i en rekke anbefalinger til bruk for norsk krabbenæring.

Prosjektet "Spesialisert teinefangst med større kystbåt, rigget for fangst av taskekrabbe" som ble ledet av forsker Halvard Åsjord ved Sintef fiskeri- og havbruk, ble avsluttet våren 2009. Prosjektet var fullfinansiert av FHF. Teinefartøy i lengdegruppen 26-49 fot ble kartlagt gjennom to feltreiser i Sør Trøndelag og Nordland. Dette gjennom samtaler med utvalgte teinefiskere og ved å undersøke teinefangstteknologien ombord i typiske fartøy rigget for fangst av taskekrabbe. Prosjektet viste at det fortsatt er mange små og eldre teinebåter i krabbefisket, men flere større displacementsbåter er på vei inn. Dessuten blir nybygde speedsjarker av ulike størrelser, rigget for fangst av taskekrabbe. Man benytter ulike teinetyper som; treteiner, plastteiner og sammenleggbare spileteiner med notlin. Krabbefiskerne har varierende erfaringer med de ulike teinetyper. En rangering av funksjonskravene må sette opp før, man kan peke ut en teinetype som bedre enn andre teinetyper.

Prosjektet "Kvalitet og holdbarhet for hel kokt krabbe ved ulik forbehandling" mellom Søviknes AS og Møreforskning med Astrid Woll som faglig leder, ble avsluttet ved årsskiftet 2009-2010. Prosjektet var samfinansiert mellom IN og FHF. Målet med prosjektet var å undersøke om ulike forbehandlingsmetoder har effekt på holdbarheten til sluttproduktet kokt krabbe. Sensoriske parametere var et bedre mål for kvaliteten enn bakterieveksten. Resultatene tyder ikke på at forbehandlinga hadde effekt på holdbarheten, men i et dyrevelferdsperspektiv bør håndteringen gi dyra så lite stress som mulig. Det ble publisert en populærvitenskaplig artikkel basert på resultatene fra prosjektet, i Norsk Sjømat nr. 1/2010.